

Kaderplan HB Beleid Nijkerk
Vastgesteld op dinsdag 31 augustus 2021

In Nijkerk richten we ons op (vroeg) HB-signalering, zo objectief en professioneel mogelijk, en een bij de HB-leerling zo passend mogelijk aanbod. Waarbij ons uitgangspunt is zo dicht als mogelijk bij huis en we streven naar zo veel als mogelijk inclusief. In de groep op de reguliere school en de regie bij school en de IB-er ten dienste van de leerling en ouders.

Doelgroep

Het begrip hoogbegaafdheid wordt zeer uiteenlopend gedefinieerd. Waar eenzijdige definities uitgaan van enkel een IQ-getal zijn de meeste definities geënt op het meerfactorenmodel van Mönks (1985). In het meerfactorenmodel wordt uitgegaan van een combinatie van creërend denkvermogen, hoge intellectuele capaciteiten en motivatie. In deze benadering is een hoge intelligentie slechts één van de kenmerken van hoogbegaafdheid. Dit kenmerk wordt vaak in intelligentiequotiënt (IQ) uitgedrukt, waarbij uitgegaan wordt van een IQ > 130.

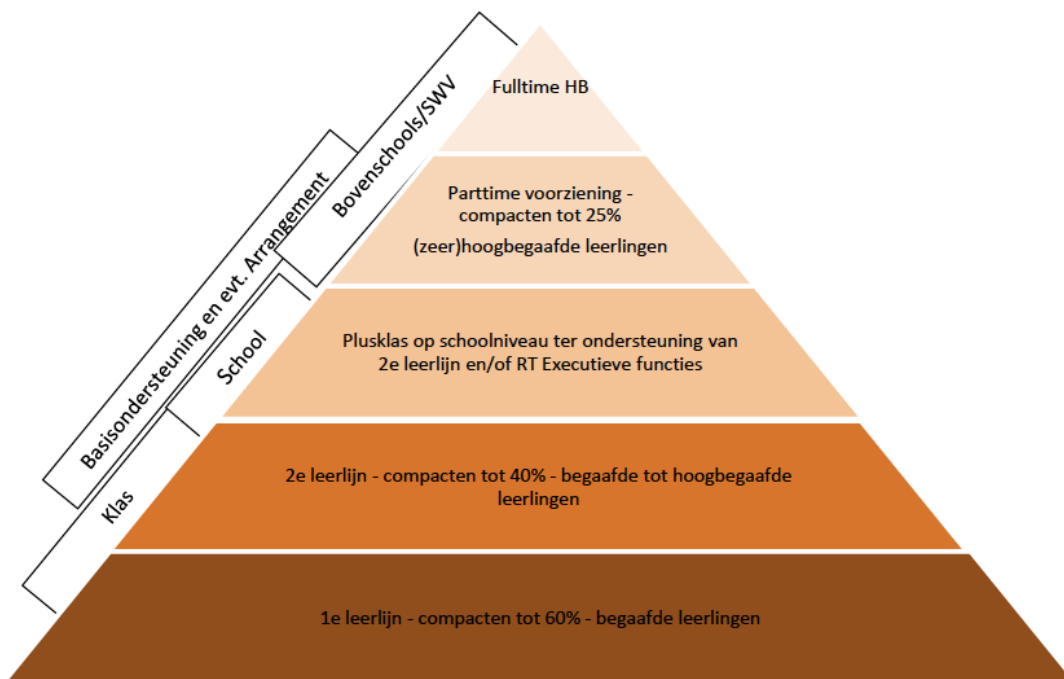
Het meerfactorenmodel van Mönks is later aangevuld door Renzulli, zo is het meerfactorenmodel van Mönks en Renzulli ontstaan. Wij gaan uit van het begrip hoogbegaafdheid zoals gedefinieerd door Mönks en Renzulli. Deze definitie wordt als volgt omschreven: *In aanleg is iemand met een hoge intelligentie in principe hoogbegaafd. Mönks voegde de omgevingsfactoren school, gezin en vrienden toe aan het model en creëerde daarmee het Triadisch Interdependentiemodel. Door omgevingsfactoren kunnen de motivatie en creativiteit dermate 'aangetast' worden, dat slechts de hoge intelligentie nog rest. We spreken dan officieel van een hoog intelligent persoon en niet van een hoogbegaafd persoon (Expertisecentrum Hoogbegaafdheid, 2019)*

Het bepalen van passend aanbod ligt primair bij de leerkracht, in nauw overleg met de ouders en de intern begeleider, als blijkt dat het onderwijs wat wordt geboden niet tot ontwikkeling van voldoende vaardigheden en/of cognitieve resultaten leidt. We zien het aanbod van onderwijs aan (hoog)begaafde kinderen als een **trapsgewijs model** zoals in de piramide op pagina 2 is weergegeven, waarbij de leerling continu het uitgangspunt is. Veranderingen in de context in de loop der jaren kan betekenen dat een andere plek in de piramide, op dat moment, beter passend is. Als je trapsgewijs naar de piramide kijkt dan je kun **per trede het aanbod specifiek invullen/aanpassen**. Ieder schoolbestuur in Nijkerk heeft beleid dat is gebaseerd op deze piramide. Ook heeft ieder schoolbestuur afspraken gemaakt wanneer kinderen doorverwezen worden naar gespecialiseerde voorzieningen. De eerste trede zou plaats moeten vinden in de eigen groep. Hierbij kan gedacht worden om met de resultaten van vooraf gemaakte toetsen, **de basisstof te compacten** tot 60%, waarbij de leerling aanvullend werk krijgt voor de overige 40%. **Percentages zijn richtlijnen**. Voorbeelden hiervan zijn het werken met verrijkingswerk vanuit de methode en of school specifiek verrijkingswerk. Bij vooraf gemaakte toetsen is het van belang dat gecheckt wordt of de juiste strategie door leerlingen wordt gehanteerd. **Compacten en verrijken is geen doel op zich**. Centraal staan de doelen / plusdoelen waar kinderen aan werken en hoe deze doelen het beste bereikt kunnen worden.

Als de eerste trede goed is ingevuld kun je vaststellen voor welke leerlingen dit **nog niet voldoet** en kun je door naar de tweede trede. In deze trede van de piramide wordt het werk voor de leerlingen nog **verder gecompact**, wat betekent dat kinderen een minimale hoeveelheid werk van 40% uit de basisstof krijgt aangeboden en te verwerken. Concreet betekent dit dat er een andere invulling gezocht moet worden voor de overige 60% van het aanbod. Ook hier geldt dat dit een verrijkingsaanbod moet zijn, waarbij er voor de leerlingen tevens instructie plaatsvindt voor wat betreft het overige aanbod. Dit is ook voor de eerste trede van de piramide van toepassing. Voor deze leerlingen kun je binnen de school **groepsdoorbrekende oplossingen** bieden.

Als de tweede trede goed is ingevuld kun je vaststellen voor welke leerlingen **dit nog niet voldoet** en kun je door naar de derde trede, een plusklas. De **plusklas is ondersteunend** aan de eerste en tweede trede/lijn. De plusklas kan binnen de school of bovenscholen worden georganiseerd. Binnen een plusklas is het van belang dat er sprake is van peer-2-peer learning, ofwel het **ontmoeten van gelijkgestemden**. Het aanbod binnen een plusklas is veel thematisch ingericht, waarbij er naast peer-2-peer learning en kennisoverdracht ook specifiek aandacht is voor het **ontwikkelen van vaardigheden**. Doordat deze groep specifiek samengesteld wordt, is het mogelijk om in groepsverband te spreken over de ondersteuningsbehoeften die het hoogbegaafd zijn met zich meebrengt. De **transfer vanuit de plusklas naar de 'eigen' klas** is een uitdaging op zich.

Wanneer de derde trede goed is ingevuld kun je vaststellen voor welke leerlingen dit **nog niet voldoet** en kun je door naar de vierde trede, een **parttime HB voorziening**. In principe biedt deze voorziening een soortgelijk aanbod als de voltijdsvoorziening, maar is het aanbod beperkt tot 1 of 2 dagen per week en vindt de rest van het aanbod plaats op de eigen school vanuit de eerste 3 treden. Nadat de vierde trede goed is ingevuld kun je vaststellen voor welke leerlingen dit **nog niet voldoet** en kun je door naar de vijfde trede, een **fulltime HB-voorziening**. Binnen een fulltime HB-voorziening zitten kinderen voor **vijf dagen per week bij elkaar in de groep**. Dit betekent dat er maximaal kan worden ingezet op de specifieke ondersteuningsbehoefte van HB-leerlingen. Veelal wordt er gebruik gemaakt van vakdocenten. Dit om kinderen in aanraking te laten komen met nieuwe zaken, waarbij er aanspraak gedaan wordt op het moeten inzetten van **executieve functies**, welke veelal onvoldoende ontwikkeld zijn.

Net zoals een leerling de treden stap voor stap op kan oplopen kan hij of zij ook de omgekeerde weg bewandelen en een stap terug zetten als dit beter passend is (geworden). **Uitgangspunt blijft zo veel als mogelijk in de eigen klas met de eigen leerkracht. In de piramide staat bovenaan de voltijd HB voorziening. In Nijkerk is echter uitgesproken een voltijd HB voorziening niet te willen.**

Afspraken die de schoolbesturen gezamenlijk met elkaar gemaakt hebben om tot een lokaal dekkend netwerk te komen:

Per school / schoolbestuur:

- Alle schoolbesturen hebben een beleidsplan HB dat in overeenstemming is met dit gezamenlijke document en waarin bovenstaande piramide leidend is.
- Alle leerkrachten zijn in staat om vroegtijdig hoogbegaafdheid bij kinderen te signaleren
- Elke school werkt met compacten en verrijken en kan aangeven wat zij op het gebied van HB aan verdieping of verrijking aan kunnen bieden.
- Iedere school informeert ouders over het HB beleid in de schoolgids e/o website.
- Elk schoolbestuur heeft een HBspecialist binnen het bestuur voor handelings- en ondersteuningsadviezen voor de leerkracht en die mede verantwoordelijk is voor het HB beleid.

Gezamenlijk:

- Er is een HB collectief waarin kennisdelen, expertiseverbreden en ontwikkeling en intervisie tussen de HB specialisten van alle schoolbesturen plaats kan vinden.
- Het gezamenlijk werken aan een dekkend netwerk hoogbegaafdheid is een van de doelen van het HB collectief.
- Het is bekend en afgestemd welke school/scholen een deeltijd en/of voltijdsaanbod hebben en hoe daarvan gebruikt kan worden gemaakt door kinderen van andere scholen.

Afgesproken is dat schoolbesturen / scholen in de periode 2021 – 2023 werken aan het realiseren van bovenstaande afspraken.

Overige afspraken:

- Iedere vertegenwoordiger in het HB collectief is verantwoordelijk voor informatie brengen en halen van en naar de achterban.
- Het HB collectief komt 4 keer per jaar bij elkaar. Ieder schoolbestuur zorgt voor een vaste afgevaardigde met de juiste competenties.